

Utdrag ur Hovrätten över Skåne och Blekinges dom meddelad 7 september 2017 i mål B905-17

Stämningsansökan

O har uttryckt missaktning mot folkgrupper med syftning på deras ras, hudfärg samt trosbekännelse. Han har som sin profilbild på facebook lagt ut en bild med stark nazistisk anknytning där en vit man med hakkors på arm och flagga slåss mot färgade män med texten "Never surrender". Meddelandet sprids genom att profilbilden på facebook alltid är offentlig och kan ses av alla och envar när de besöker hans sida samt samt varje gång han gör ett uttalande eller skriver en kommentar på facebook.

Hovrättens domslut

Hovrätten ändrar tingsrättens domslut och dömer O för hets mot folkgrupp enligt 16 kap 8 § 1 st brottsbalken till villkorlig dom och 60 dagsböter å 190 kr.

Domskäl

Hovrätten konstaterar inledningsvis att den i målet aktuella profilbilden med tillhörande text – som åklagaren påstått – har en stark nazistisk anknytning och att den i sig ger uttryck för missaktning mot folkgrupper med syftning på deras ras, hudfärg och trosbekännelse. Frågan är nu om profilbilden, som i det aktuella lagrummets mening är att betrakta som ett meddelande, har spridits. För att straffbar spridning ska anses föreligga krävs att meddelandet har nått en grupp människor som utgör mer än ett fåtal. Det är viktigt att framhålla att när det gäller spridning av ett skriftligt meddelande förutsätts inte att en viss större grupp människor faktiskt tagit del av meddelandet; det är i princip tillräckligt att det gjorts tillgängligt för en sådan grupp för att meddelandet ska anses spritt (se NJA 1999 s. 702).

....

Att alla och envar som besökte Oscar Svanbergs Facebooksida – dvs. inte bara C S – kunnat se profilbilden får väsentligt stöd av den av åklagaren i hovrätten åberopade dokumentationen från Facebook, i vilken det anges att en profilbild är offentlig.

....

Att andra förutsättningar för exponeringen av användarnas profilbilder på Facebook kan ha gällt i januari 2016 har inte vederlagts eller ens ifrågasatts av åklagaren. Det kan dock inte råda någon tvekan om att utgångspunkten för användningen av Facebook, även vid tidpunkten för den påstådda brottsligheten, varit att publicering av Facebooksida och profilbild riktat sig mot alla och envar och att ett frångående av denna princip, med inskränkningar i informationens tillgänglighet, måste förutsätta någon form av inställningar från innehavarens sida. O har inte ens påstått att han vid något tillfälle, före eller efter 2016, utnyttjat sig av den uppgivna möjligheten att inskränka profilbildens offentlighet på Facebooksidan. Hans uppgift om att han trots allt kan ha utnyttjat sig av en sådan möjlighet vid tidpunkten för den åtalade gärningen framstår mot denna bakgrund som så vag att den inte förringar värdet av den av åklagaren åberopade bevisningen. Under alla omständigheter synes den svärförenlig med det faktum att C kunnat få åtkomst till den ifrågasatta profilbilden på Facebooksidan. Hovrätten finner härigenom utrett att det lagstridiga meddelandet spridits genom att O lagt ut profilbilden på sin Facebooksida där

den varit tillgänglig för en större grupp besökare den 27 januari 2016 och i vart fall några dagar dessförinnan. Däremot är det inte utrett att O spridit meddelandet inför fler än ett fåtal personer i samband med att han skrivit kommentarer eller gjort andra uttalanden under den angivna brottstiden.

Näthatsgranskarens kommentar

Hovrättens dom fastställer tydligt att innehållet på profilbilder på Facebook uppfyller kravet på spridning i lagen om hets mot folkgrupp.

Det är känt sedan tidigare (åtminstone sen NJA 1999 s 702 som hovrätten också hänvisar till) att ett uttalande anses ha spridits om det gjorts *tillgängligt* för en större grupp. Det behöver således inte bevisas hur många som faktiskt tagit del av ett meddelande för att straffansvar ska kunna bli aktuellt. Se även följande artikel som går igenom rättskällorna utförligt:
<http://www.dagensjuridik.se/2017/08/aklagaren-behover-inte-bevisa>